

Forfatter: Engelstoft, Laurits

Titel: BREV TIL: Thorlacius, Børge Riisbrigh FRA: Engelstoft, Laurits (1813-05-24)

Citation: Engelstoft, Laurits: "BREV TIL: Thorlacius, Børge Riisbrigh FRA: Engelstoft, Laurits (1813-05-24)", i *Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)*, Samfundet til den danske Litteraturs Fremme, s. 355. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002091242-003-shoot-L0020912420030043.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til professor Thorlacius.
Kiøbenhavn, den 24. Mai 1813.

Kiære Thorlacius!

Tak for dine tvende Breve af 19. og 22, d. M. Af Statstidenden igaar vil Du have seet, hvad Regieringen selv har meddeelt Publicum om den Bernstorfske Mission til London. Synderligt, at vi skulde begaae en saa stor Sottise. Jeg tilskriver den vor Minister for de udenlandske Anliggender, Rosenkran\$\$\$*, som altid har været stærk engelsksindet. Paa Kongen, der længe væbnede sig med Fasthed, have især Forestillingerne om Norges Hunger virket. Man har bestormet ham fra Hiertets Side. Og man bildte sig ind, at Bernstorf skulde blive modtagen med aabne Arme! saa slet var man underrettet, saa lidet vilde man see! Det bedste er, at selv det Mislykkede i Missionen anbefaler os til venia hos Keiser Napoleon, til hvem den mildtseende Kaas er sendt. Og overalt — hvo veed, om det ikke var Danmarks gode Genius, der ledede Sagen. Coalitionen ender vist som alle de forrige. Sverrigs egennyttige, uretfærdige og skamløse Politik har allerede Opinionen imod sig og bereder Frafald af de Venner, som for Tiden finde det nødvendigt at caressere det. Vor Stolthed s. 356og vor Anbefaling til Nemesis er vor Redelighed. Gid vi intet Øieblik havde afveget derfra. De Svenske have forlængst i Tale og Gierning erklæret os Krig; det mangler kun: at slaae til. Vi opføre os som de frygtsomme Svage. Mueligt, at det skeer af overveiende Grunde. Endog, medens i et heelt Aar ingen Dansk har turdet opholde sig i Sverrig, vrimler det endnu i dette Øieblik af Svenske, som opholde sig her og ere for største Delen Spioner. Man venter hvert Øieblik at høre Angreb skeet af de Svenske i Holsteen. Vore Kanonbaade i Belterne samle sig i Femer- Sund. Den Convoy, som gik her forbi forleden Dag, havde 6000 svenske Landtropper ombord. Engelske Commissarier havde i Gothenborg taget imod dem efter Tal, Stykke for Stykke, som man tæller Faar ind i en Stie; thi de betale 12 Pund par tête og troe ikke Listerne. — Prinds Christian er virkelig gaaet til Norge; men om hans Ankomst der mangler man endnu sikker Efterretning. Det skulde være en stor Hemmelighed, og dog vidste al Verden det i samme Øieblik, som han reiste herfra. Hemmeligheder hos os! Hans Nærværelse i Norge kan være af største Nytte, og jeg ønskede, at han forlængst havde været sendt derop. Hans udvortes Egenskaber ere ikke mindre end hans indvortes skikkede til at vinde og beherske Nordmændenes Gemytter. Det ahner mig, at han tilsidst bliver Konge i Sverrig med. De Norskes loyauté midt i deres Hunger er meget respectabel. I Christiansand have de holdt en formelig auto da fe over en Mængde svenske Proclamationer. Brød vil den norske Arme nok hente sig i Gothenborg. Om Prinds Christian er reist til Augustenborg for at hverve om den smukke Prindsesses Haand, skal jeg ikke sige; men jeg nægter dog ikke, at jeg har stærke Grunde til at formode det.

23*

s. 357Siden vi tale om Politik, maa jeg endnu fortælle Dig en Anecdote i den engelske Smag. Ved en Illumination i London til Ære for de russiske Seiervindinger var over den russiske Ministers Hotel anbragt et Transparent, hvori saaes Bogstaverne N. I. H. I. L. Ingen vidste, hvad det skulde betyde. Med eet fremkom et andet Transparent med Napoleons, Josephs, Joachims, Hieronymus's og Ludvigs Buster, og over disse Buster læstes nu Overskriften: Aut Cæsar aut NIHIL. Dette fandt man meget vittigt.

Det er saare bedrøveligt med vort Pengevæsen. Ogsaa til det nye begynder Tilliden meget at tabe sig. Coursen er dobbelt saa slet, som da Rigsbanken oprettedes. Rigsbankpengene tabe allerede 75 pCt. En af mine Bekiendtere, som i forrige Uge bestilte en rund Hat for 65 Rdlr. D. C., maatte i denne Uge betale den med 85 Rdlr. I Sønderborg har Prinds Christian maattet betale 57 Rdlr. for en Specie. I Holsteen vil man aldeles intet vide af Rigsbankpengene at sige. Man frygter for, at naar efter 1. August Sølv-Værdien skal udredes, det bliver umueligt. En større Forvirring i Pengevæsen kan nok ikke tænkes. De offentlige Papirer falde naturligviis, og Speculanterne deri — f. Ex. vor Secretær Schouboe — gjøre vist til 11. Juni en eclatant Bankerot. Rentekammeret og Rigsbanken skal være i aabenbar Strid med hinanden. Og nu Krigens Fortsættelse. Gud veed, hvorledes det vil gaae.

Den Vise, som rullerer om Danmarks offentlige Tilstand, er egentlig en Pasqvil og som saadan ikke meget værd. Jeg har, for Curiositets Skyld, en Afskrift deraf, som herhos følger. Vær saa god at sende mig den tilbage, naar Du har læst den, og ei at vise den til andre, ligesom jeg ei heller har viist den til nogen, da jeg ei engang skjøtter om at vides som den, der har Kundskab om den uden ved s. 358Rygtet. Iøvrigt pleier der i slige Nidskrifter altid at være noget, hvorfor Sandhed ligger til Grund*.

De Licencer, vi skulde have fra Engelland for at bringe det norske Universitets Bøger og Professorernes Effecter op til Christiania, ere ei endnu ankomne. Maaskee vilde det endog være misligt at benytte dem for de Svenskes Skyld, som tage alt op, hvad os tilhører. Sir Banks har ladet Commercecollegiet vide, at han ikke tvivlede paa, at disse Licencer jo skulde af ham udvirkes, „skjønt han vidste, at Sir R. (som er Præsident i Commerce-Bureauet) ikke gav en Døit for alle de Bøger, der vare til i Verden." Fra Treschow have vi siden hans Afreise intet hørt. Om hans Modtagelse i Christiania vil blive Apotheosens anden Act? Vor første Brevvexling med ham vil blive om de ved Christiania Skole vacante Pladsers Besættelse. Jeg formoder, at Etatsraad Rothe nu snart bliver ordentligt Medlem af Directionen. Vore fredelige Sysler og — efter Tidernes krigerske Aand — ignobiles artes falde lidet i Øinene; men det har ogsaa det Gode, at man lader os skjøtte os selv, og at vore Embeder hverken attraaes af Kammerjunkere eller Officerer.

Jeg hører, at Wøldike er død. For Universitetet er hans Tab intet. Han hørte ellers til den gamle Skole, og var virkelig en lærd Mand, ei blot i sin Hovedvidenskab, men ogsaa i de Hielpvidenskaber, hvormed denne understøttes og prydes. Ventelig vil dette Dødsfald give Anledning til, at Rector Degen i Viborg ansættes ved Universitetet, især da han, skjønt meget større Genie og Lærd end Rasmussen, dog blev sat tilbage for denne ved det norske Universitet.

s. 359 Din novus honor fornøier mig. Mig synes, at Touren forlængst burde have tilfaldet Dig. Approbationen skal strax blive udfærdiget. Jeg anbefaler mig »Magnificentiaæ Vestraë«, og giver mig den Frihed »Illius in usum« at meddele en lille historisk Notiz fra Aaret 1691, uddraget af Bircherods Journal, og lydende saaledes: *

„Den 11. Jun. gjorde jeg Rectorats-Processen til og fra Kirken geleidet. Siden vaar jeg med samtlige Collegis i novi Rectoris Dr. Masii Huus til Middags-Tractement efter Sædvane.“

Du seer nok, hvori Eftertrykket ligger.

t. t.

Engelstoft.